

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2011/7/EU

ze dne 16. února 2011

o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích

(přepřacování)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ⁽³⁾ má být provedena řada podstatných změn. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by daná ustanovení měla být přepřacována.
- (2) Většina zboží a služeb je v rámci vnitřního trhu dodávána hospodářskými subjekty jiným hospodářským subjektům a orgánům veřejné moci na základě odložených plateb, kdy dodavatel poskytne zákazníkovi čas na zaplacení faktury, jak bylo mezi stranami dohodnuto, jak je uvedeno na faktuře nebo jak je stanoveno zákonem.
- (3) Mnohé platby v obchodních transakcích mezi hospodářskými subjekty navzájem nebo mezi hospodářskými

subjekty a orgány veřejné moci se uskutečňují později, než jak bylo dohodnuto ve smlouvě nebo stanoveno ve všeobecných obchodních podmínkách. Přestože zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty, mnohé příslušné faktury jsou placeny až dlouhou dobu po uplynutí lhůty. Tyto opožděné platby mají negativní dopad na likviditu a komplikují finanční řízení podniků. Postihují rovněž jejich konkurenceschopnost a ziskovost v případech, kdy věřitel potřebuje kvůli opožděné platbě získat vnější financování. Riziko takových negativních dopadů se výrazně zvyšuje v dobách hospodářského propadu, kdy je přístup k financování obtížnější.

- (4) Žaloby týkající se opožděných plateb již byly zjednodušeny nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ⁽⁴⁾, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky ⁽⁵⁾, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu ⁽⁶⁾, a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července 2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích ⁽⁷⁾. Aby se zabránilo opožděným platbám v obchodních transakcích, je nezbytné stanovit doplňková ustanovení.
- (5) Podnikům by mělo být umožněno obchodovat v rámci celého vnitřního trhu za podmínek, které zajišťují, že přeshraniční operace nemají za následek vyšší rizika než v případě tuzemského prodeje. Jsou-li tuzemské a přeshraniční operace prováděny podle značně odlišných pravidel, může dojít k narušení hospodářské soutěže.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 255, 22.9.2010, s. 42.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 20. října 2010 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 24. ledna 2011.

⁽³⁾ Úř. věst. L 200, 8.8.2000, s. 35.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 15.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 399, 30.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1.

- (6) Ve sdělení ze dne 25. června 2008 nazvaném „Zelenou malým a středním podnikům - „Small Business Act“ pro Evropu“ zdůraznila Komise, že přístup malých a středních podniků k financování by měl být usnadněn a mělo by být rozvinuto právní a podnikatelské prostředí podporující včasné úhrady v obchodních transakcích. Je třeba poznamenat, že orgány veřejné moci mají v tomto ohledu zvláštní odpovědnost. Kritéria pro definici malých a středních podniků jsou stanovena v doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 týkajícím se definice mikropodniků a malých a středních podniků ⁽¹⁾.
- (7) Jedním z prioritních opatření sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2008 nazvaného „Plán evropské hospodářské obnovy“ je snížení administrativní zátěže a podpora podnikání mimo jiné tím, že se zajistí, aby byly faktury za dodávky a služby, i od malých a středních podniků, hrazeny v zásadě do jednoho měsíce, čímž by se snížily problémy s likviditou.
- (8) Oblast působnosti této směrnice by se měla omezovat na platby, které jsou úhradou za obchodní transakce. Tato směrnice by neměla upravovat transakce se spotřebiteli, úroky ve spojení s jinými platbami, např. platby podle právních předpisů upravujících šeky a směnky, platby představující náhradu škody, včetně plateb od pojišťoven. Členské státy by rovněž měly mít možnost vyloučit dluhy, které jsou předmětem úpadkového řízení, včetně řízení, jejichž cílem je restrukturalizace dluhu.
- (9) Tato směrnice by měla upravovat veškeré obchodní transakce bez ohledu na to, zda jsou prováděny mezi soukromými nebo veřejnými podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci, s ohledem na skutečnost, že orgány veřejné moci provádějí značné množství plateb podnikům. Tato směrnice by proto měla rovněž upravovat veškeré obchodní transakce mezi hlavními smluvními stranami a jejich dodavateli a subdodavateli.
- (10) Skutečnost, že do oblasti působnosti této směrnice spadají svobodná povolání, by neměla členské státy zavazovat k tomu, aby je pro účely mimo oblast působnosti této směrnice považovaly za podniky nebo obchodníky.
- (11) Dodání zboží a poskytnutí služeb za úplatu, na něž se tato směrnice vztahuje, by mělo rovněž zahrnovat plánování a provádění veřejných stavebních prací a výstavbu a inženýrské stavitelství.
- (12) Opožděná platba představuje porušení smlouvy, které je v mnoha členských státech pro dlužníky finančně přitažlivé vzhledem k nízkým nebo žádným úrokům z prodlení nebo pomalému řízení k dosažení nápravy.
- Je nezbytné změnit tento trend a od opožděných plateb odrazovat, a proto je nezbytná rozhodná změna ve prospěch kultury včasné platby včetně ustanovení, že vyloučení nároku na účtování úroků by mělo být vždy považováno za hrubě nespravedlivou smluvní podmínku nebo praxi. Součástí této změny by mělo být rovněž zavedení konkrétních ustanovení o lhůtách splatnosti a o náhradách věřitelům za vzniklé náklady a mimo jiné ustanovení o tom, že vyloučení nároku na náhradu nákladů spojených s vymáháním by mělo být považováno za hrubě nespravedlivé, neprokáže-li se něco jiného.
- (13) Proto by mělo být stanoveno, že by lhůty splatnosti u smluv mezi podniky měly být v zásadě omezeny na 60 kalendářních dnů. Mohou však existovat důvody pro to, aby podniky požadovaly delší lhůty splatnosti, například pokud chtějí podniky poskytnout svým zákazníkům obchodní úvěr. Smluvní strany by tudíž měly mít možnost se výslovně dohodnout na lhůtách splatnosti delších než 60 kalendářních dnů, ovšem pouze za předpokladu, že toto prodloužení není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.
- (14) V zájmu souladu právních předpisů Unie by měla být pro účely této směrnice použita definice „veřejných zadavatelů“ podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb ⁽²⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby ⁽³⁾.
- (15) Výpočet zákonného úroku z prodlení by se měl provádět denně jako výpočet jednoduchého úroku, v souladu s nařízením Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny ⁽⁴⁾.
- (16) Tato směrnice by věřitele neměla zavazovat k tomu, aby vymáhal úrok z prodlení. V případě opožděné platby by tato směrnice měla věřiteli umožnit účtovat úrok z prodlení bez předchozího oznámení o neplnění nebo podobného oznámení připomínajícího dlužníkovi jeho povinnost platit.
- (17) Platba dlužníka by se měla pokládat pro účely nároku na úrok z prodlení za opožděnou, pokud věřitel nemá dlužnou částku k dispozici v den splatnosti za předpokladu, že splnil své zákonné a smluvní povinnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽²⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 124, 8.6.1971, s. 1.

- (18) Faktury zakládají platební závazek a jsou důležitými doklady v hodnotovém řetězci transakcí pro dodávku zboží a poskytnutí služeb, mimo jiné pro určení dne splatnosti. Pro účely této směrnice by měly členské státy podporovat systémy, které poskytují právní jistotu, pokud jde o přesné datum obdržení faktur dlužníky, a to i v oblasti elektronických faktur, kde by příjem faktur mohl vytvářet elektronické důkazy, a která se částečně řídí ustanoveními o fakturaci obsaženými ve směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty ⁽¹⁾.
- (19) K odrazení od opožděných plateb je nezbytné, aby věřitelé získali spravedlivou náhradu nákladů spojených s vymáháním, které jim vznikly v důsledku opožděné platby. Náklady spojené s vymáháním by měly zahrnovat rovněž náklady spojené s vymáháním administrativních nákladů a náhradu za interní náklady vzniklé v důsledku opožděné platby, pro něž by v této směrnici měla být stanovena pevná minimální částka, kterou lze kumulovat s úrokem z prodlení. Náhrada ve formě pevné částky by měla omezit administrativní a interní náklady spojené s vymáháním. O náhradě nákladů spojených s vymáháním by se mělo rozhodovat, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy, podle nichž může soud věřiteli přiznat jakoukoli další náhradu škody, která souvisí s opožděnou platbou dlužníka.
- (20) Kromě nároku na zaplacení pevné částky pokrývající interní náklady spojené s vymáháním by měl mít věřitel rovněž nárok na náhradu zbývajících nákladů spojených s vymáháním, které mu vznikly v souvislosti s opožděnou platbou dlužníka. K těmto nákladům patří zejména náklady, které věřiteli vzniknou pověřením advokáta nebo využitím služeb společnosti vymáhající pohledávky.
- (21) Tato směrnice by se neměla dotýkat práva členských států stanovit pevné částky na náhradu nákladů spojených s vymáháním, které jsou vyšší a tedy pro věřitele výhodnější, nebo zvýšit tyto částky mimo jiné s cílem držet krok s inflací.
- (22) Tato směrnice by neměla bránit splátkovým platbám. Každá splátka by však měla být placena za dohodnutých podmínek a měla by se na ni vztahovat pravidla pro opožděné platby stanovená touto směrnicí.
- (23) Orgány veřejné moci mají zpravidla výhodu jistějších, předvídatelnějších a trvalejších příjmů než podniky. Kromě toho mohou mnohé orgány veřejné moci získat financování za atraktivnějších podmínek než podniky. Zároveň jsou orgány veřejné moci při dosahování svých cílů méně závislé na budování stálých obchodních vztahů než podniky. Dlouhé lhůty splatnosti a opožděné platby ze strany orgánů veřejné moci za zboží a služby znamenají pro podniky neopodstatněné náklady. Proto je vhodné zavést zvláštní pravidla týkající se obchodních transakcí pro dodávku zboží nebo poskytnutí služeb podniky orgánům veřejné moci, týkající se zejména lhůt splatnosti, které zpravidla nesmí překročit 30 kalendářních dnů, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to je objektivně odůvodněno zvláštní povahou nebo rysy smlouvy, a v žádném případě nesmí překročit 60 kalendářních dnů.
- (24) Měla by se však zohlednit zvláštní situace orgánů veřejné moci vykonávajících hospodářskou činnost průmyslové či obchodní povahy tím, že na trhu nabízí zboží nebo služby jako veřejný podnik. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost za určitých podmínek prodloužit zákonnou lhůtu splatnosti až na nejvýše 60 kalendářních dnů.
- (25) Zvláštním důvodem k obavám v souvislosti s opožděnými platbami je v mnoha členských státech situace v oblasti zdravotních služeb. Systémy zdravotnictví jako základní součást evropské sociální infrastruktury jsou často nuceny sladit individuální potřeby s dostupnými finančními prostředky, protože obyvatelé Evropy stárnou s tím, jak se prodlužuje délka života a rozvíjí se lékařství. Všechny systémy se musí zabývat výzvou, již je stanovení priorit v oblasti zdravotní péče způsobem, který udržuje v rovnováze potřeby jednotlivých pacientů a finanční prostředky, jež jsou k dispozici. Členské státy by proto měly mít možnost umožnit veřejným subjektům poskytujícím zdravotní péči při plnění jejich závazků jistou dávku flexibility. Za tímto účelem by členské státy měly mít možnost za určitých podmínek prodloužit zákonnou lhůtu splatnosti až na 60 kalendářních dnů. Členské státy by nicméně měly vynaložit veškeré úsilí, aby ve zdravotnictví zajistily úhrady plateb v rámci zákonných lhůt splatnosti.
- (26) Aby nebylo ohroženo dosažení cílů této směrnice, měly by členské státy zajistit, aby při obchodních transakcích maximální doba trvání přejímky nebo prohlídky zpravidla nepřekročila 30 kalendářních dnů. Mělo by však být možné, aby doba prohlídky překročila 30 kalendářních dnů, např. v případě zvláště složitých smluv, je-li to výslovně dohodnuto ve smlouvě nebo v zadávací dokumentaci a pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé.
- (27) Orgány Unie jsou ve srovnatelném postavení jako orgány veřejné moci členských států, pokud jde o jejich financování a obchodní vztahy. Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽²⁾, stanoví, že potvrzení, schválení a zaplacení výdajů orgány Unie se musí uskutečnit ve lhůtách, které stanoví prováděcí pravidla k tomuto finančnímu nařízení. Tato prováděcí pravidla jsou

⁽¹⁾ Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

- v současné době stanovena v nařízení Komise (EC, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾, a blíže určují okolnosti, za nichž mají věřitelé, kteří obdrží opožděné platby, nárok na úroky z prodlení. V souvislosti s probíhajícím přezkumem těchto nařízení by mělo být zajištěno, aby maximální lhůty pro platby ze strany orgánů Unie byly v souladu se zákonnými lhůtami platnými pro orgány veřejné moci podle této směrnice.
- (28) Tato směrnice by měla zakázat zneužití smluvní svobody v neprospěch věřitele. V důsledku toho lze za takové zneužití považovat situace, kdy smluvní podmínka či praxe týkající se dne nebo lhůty splatnosti, sazby úroku z prodlení nebo náhrady nákladů spojených s vymáháním není opodstatněná podmínkami stanovenými pro dlužníky nebo slouží především účelu dosažení další dlužnickovy likvidity na úkor věřitele. Za tímto účelem a v souladu s akademickým návrhem společného referenčního rámce by jakákoli smluvní podmínka či praxe, jež se výrazně odchyluje od poctivých obchodních zvyklostí a je v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním, měla být považována za nespravedlivou vůči věřiteli. Zejména přímé vyloučení nároku na účtování úroků by mělo být vždy považováno za hrubě nespravedlivé, zatímco vyloučení z nároku na náhradu nákladů spojených s vymáháním by mělo být považováno za hrubě nespravedlivé, neprokáže-li se něco jiného. Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní předpisy týkající se způsobu uzavírání smluv nebo upravující platnost smluvních podmínek, které jsou nespravedlivé vůči dlužníkovi.
- (29) V souvislosti se zvýšeným úsilím zabránit zneužívání smluvní svobody na úkor věřitelů by organizace oficiálně zastupující podniky a organizace, jež na zastupování podniků mají oprávněný zájem, měly mít možnost podat podnět k zahájení řízení před vnitrostátními soudy nebo správními orgány s cílem zabránit dalšímu používání smluvních podmínek nebo praxe, které jsou hrubě nespravedlivé vůči věřiteli.
- (30) S cílem přispět k dosažení cílů této směrnice by měly členské státy podporovat šíření osvědčených postupů, včetně zveřejňování seznamu subjektů, které platí včas.
- (31) Je žádoucí zajistit, aby věřitelé mohli využít výhrady vlastnictví na nediskriminačním základě na celém území Unie, jestliže je doložka výhrady vlastnictví platná podle vnitrostátního práva použitelného na základě mezinárodního práva soukromého.
- (32) Tato směrnice pouze definuje pojem „exekuční titul“, neměla by však upravovat různé druhy výkonu rozhodnutí na základě tohoto titulu ani podmínky, za nichž může být výkon rozhodnutí na základě tohoto titulu zastaven nebo odložen.
- (33) Důsledky opožděné platby mohou být odrazující pouze tehdy, jsou-li doprovázeny postupy pro dosažení nápravy, které je z pohledu věřitele rychlé a účinné. V souladu se zásadou zákazu diskriminace stanovenou v článku 18 Smlouvy o fungování Evropské unie by tyto postupy měly být dostupné všem věřitelům usazeným v Unii.
- (34) S cílem umožnit soulad s ustanoveními této směrnice by členské státy měly podporovat mediaci nebo jiné alternativní způsoby řešení sporů. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech⁽²⁾ již stanoví rámec pro mediální systémy na úrovni Unie, zejména pro přeshraniční spory, aniž by bránila svému uplatňování na vnitřní mediální systémy. Členské státy by měly rovněž dotčené strany pobízet, aby vytvářely dobrovolné kodexy chování, zejména ty, které přispívají k provádění této směrnice.
- (35) Je třeba zajistit, aby vymáhání nesporných pohledávek souvisejících s opožděnými platbami v obchodních transakcích bylo ukončeno v krátké době, včetně možnosti zrychleného řízení a bez ohledu na dlužnou částku.
- (36) Jelikož cíle této směrnice, totiž boje proti opožděným platbám v rámci vnitřního trhu, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale může jej být z důvodu jeho rozsahu a účinků lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (37) Povinnost provést tuto směrnici ve vnitrostátním právu by se měla omezovat na ustanovení, která v porovnání se směrnicí 2000/35/ES představují podstatnou změnu. Povinnost provést ve vnitrostátním právu nezměněná ustanovení vyplývá z uvedené směrnice.
- (38) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnice 2000/35/ES ve vnitrostátním právu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 136, 24.5.2008, s. 3.

(39) V souladu s bodem 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽¹⁾ se členské státy vybízejí k tomu, aby jak pro vlastní potřeby, tak i v zájmu Unie sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a jejich prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Cílem této směrnice je boj proti opožděným platbám v obchodních transakcích s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu, a tím podpořit konkurenceschopnost podniků, a zejména malých a středních podniků.

2. Tato směrnice se vztahuje na veškeré platby, které jsou úhradou za obchodní transakce.

3. Členské státy mohou vyloučit dluhy, které jsou předmětem úpdkového řízení vedeného proti dlužníkovi, včetně řízení, jehož cílem je restrukturalizace dluhu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „obchodní transakcí“ transakce mezi podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci, která vede k dodání zboží nebo poskytnutí služeb za úplatu;
- 2) „orgánem veřejné moci“ jakýkoli veřejný zadavatel, jak je definován v čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/17/ES a v čl. 1 odst. 9 směrnice 2004/18/ES, bez ohledu na předmět nebo hodnotu smlouvy,
- 3) „podnikem“ jakákoli organizace jiná než orgán veřejné moci, která vykonává nezávislou hospodářskou nebo odbornou činnost, i když je tato činnost prováděna jedinou osobou;
- 4) „opožděnou platbou“ platba, která nebyla provedena ve smluvní nebo zákonné lhůtě splatnosti, přičemž jsou splněny podmínky stanovené v čl. 3 odst. 1 nebo čl. 4 odst. 1;
- 5) „úrokem z prodlení“ zákonný úrok z prodlení nebo úrok, jehož sazba byla sjednána mezi podniky, s výhradou článku 7;
- 6) „zákonným úrokem z prodlení“ jednoduchý úrok z prodlení, jehož sazba je součtem referenční sazby a nejméně osmi procentních bodů;
- 7) „referenční sazbou“:
 - a) v případě členského státu, jehož měnou je euro,
 - i) úroková sazba používaná Evropskou centrální bankou pro její poslední hlavní refinanční operace nebo

ii) marginální úroková sazba vyplývající z výběrového řízení s proměnlivou úrokovou sazbou pro poslední hlavní refinanční operace Evropské centrální banky;

b) v případě členského státu, jehož měnou není euro, rovnocenná úroková sazba stanovená jeho národní centrální bankou;

8) „splatnou částkou“ jistina, která měla být splacena ve smluvní nebo zákonné lhůtě splatnosti, včetně příslušných daní, cel, dávek či poplatků uvedených na faktuře nebo v jiném rovnocenném dokumentu vyzývajícím k provedení platby;

9) „výhradou vlastnictví“ smluvní ujednání, na jehož základě si prodávající ponechává vlastnické právo ke zboží až do úplného zaplacení kupní ceny;

10) „exekučním titulem“ jakékoli rozhodnutí, rozsudek, příkaz nebo platební rozkaz vydaný soudem nebo jiným příslušným orgánem, včetně těch, které jsou předběžně vykonatelné, ať již k okamžité úhradě, nebo platbě na splátky, který umožňuje věřiteli uplatnit svou pohledávku vůči dlužníkovi prostřednictvím výkonu rozhodnutí.

Článek 3

Transakce mezi podniky

1. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích mezi podniky má věřitel nárok na úrok z prodlení bez nutnosti upomínek, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) věřitel splnil své smluvní a zákonné povinnosti a
- b) věřitel neobdržel splatnou částku včas, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný.

2. Členské státy zajistí, že použitelnou referenční sazbou:

- a) pro první pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. ledna uvedeného roku;
- b) pro druhé pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. července uvedeného roku.

3. Pokud jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1, členské státy zajistí, že:

- a) věřitel má nárok na úrok z prodlení ode dne, který následuje po dni splatnosti nebo po dni uplynutí lhůty splatnosti, které jsou stanoveny ve smlouvě;
- b) jestliže den ani lhůta splatnosti nejsou ve smlouvě stanoveny, má věřitel nárok na úrok z prodlení po uplynutí jakékoli z těchto lhůt:
 - i) 30 kalendářních dnů po dni, kdy dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývajícím k provedení platby,

(¹) Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

- ii) pokud není den obdržení faktury nebo jiného rovnocenného dokumentu vyzývajícího k provedení platby jistý, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
 - iii) pokud dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve než zboží nebo služby, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,
 - iv) pokud zákon nebo smlouva stanoví přejímku nebo prohlídku zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve anebo v den, kdy probíhá přejímka nebo prohlídka, 30 kalendářních dnů po uvedeném dni.
4. Jestliže je stanovena přejímka nebo prohlídka zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, členské státy zajistí, že maximální doba trvání takové přejímky nebo prohlídky nepřekročí dobu 30 kalendářních dnů ode dne obdržení zboží nebo poskytnutí služeb, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.

5. Členské státy zajistí, že lhůta splatnosti stanovená ve smlouvě nepřekročí 60 kalendářních dnů, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.

Článek 4

Transakce mezi podniky a orgány veřejné moci

1. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích, v nichž je dlužníkem orgán veřejné moci, má věřitel po uplynutí lhůty stanovené v odstavcích 3, 4 nebo 6 nárok na zákonný úrok z prodlení bez nutnosti upomínky, pokud jsou splněny tyto podmínky:

- a) věřitel splnil své smluvní a zákonné povinnosti a
- b) věřitel neobdržel splatnou částku včas, ledaže dlužník není za prodlení odpovědný.

2. Členské státy zajistí, že použitelnou referenční sazbou:

- a) pro první pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. ledna uvedeného roku;
- b) pro druhé pololetí dotčeného roku je sazba platná dne 1. července uvedeného roku.

3. Členské státy zajistí, že v obchodních transakcích, v nichž je dlužníkem orgán veřejné moci,

- a) lhůta splatnosti nepřekročí žádnou z těchto lhůt:
 - i) 30 kalendářních dnů po dni, kdy dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby,

ii) pokud není den obdržení faktury nebo jiného rovnocenného dokumentu vyzývajícího k provedení platby jistý, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,

iii) pokud dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve než zboží nebo služby, 30 kalendářních dnů po dni obdržení zboží nebo poskytnutí služeb,

iv) pokud zákon nebo smlouva stanoví přejímku nebo prohlídku zboží nebo služeb, jejímž prostřednictvím se zjišťuje, zda zboží bylo dodáno nebo služby byly poskytnuty v souladu se smlouvou, a jestliže dlužník obdrží fakturu nebo jiný rovnocenný dokument vyzývající k provedení platby dříve anebo v den, kdy probíhá přejímka nebo prohlídka, 30 kalendářních dnů po uvedeném dni;

b) datum obdržení faktury není předmětem smluvního ujednání mezi dlužníkem a věřitelem.

4. Členské státy mohou lhůty uvedené v odst. 3 písm. a) prodloužit až na 60 kalendářních dnů pro:

a) jakýkoliv orgán veřejné moci vykonávající hospodářskou činnost průmyslové či obchodní povahy tím, že na trhu nabízí zboží nebo služby, který jako veřejný podnik podléhá požadavkům na transparentnost stanoveným ve směrnici Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř jednotlivých podniků⁽¹⁾;

b) veřejné subjekty poskytující zdravotní péči, které jsou za tímto účelem řádně uznány.

Pokud se členský stát rozhodne v souladu s tímto odstavcem lhůty prodloužit, zašle Komisi do 16. března 2018 zprávu o takovém prodloužení.

Na tomto základě Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž uvede, které členské státy v souladu s tímto odstavcem lhůty prodloužily, a zohlední dopad na fungování vnitřního trhu, a zejména na malé a střední podniky. K této zprávě se připojí veškeré vhodné návrhy.

5. Členské státy zajistí, že maximální doba trvání přejímky nebo prohlídky uvedené v odst. 3 písm. a) bodě iv) nepřekročí dobu 30 kalendářních dnů ode dne obdržení zboží nebo poskytnutí služeb, pokud nejsou ve smlouvě nebo v zadávací dokumentaci výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to vůči věřiteli není ve smyslu článku 7 hrubě nespravedlivé.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 318, 17.11.2006, s. 17.

6. Členské státy zajistí, že lhůta splatnosti stanovená ve smlouvě nepřekročí lhůty stanovené v odstavci 3, pokud nejsou ve smlouvě výslovně dohodnuty jiné podmínky a za předpokladu, že to není objektivně odůvodněno zvláštní povahou nebo rysy smlouvy, a že v žádném případě nepřekročí 60 kalendářních dnů.

Článek 5

Splátkové kalendáře

Tato směrnice se nedotýká způsobilosti stran sjednat podle příslušných ustanovení platného vnitrostátního práva splátkové kalendáře. V případech, kdy není některá splátka uhrazena ve sjednané době, se úrok a náhrada podle této směrnice vypočítají výhradně z opožděných částek.

Článek 6

Náhrada nákladů spojených s vymáháním

1. Členské státy zajistí, že v případech, kdy má být v obchodních transakcích podle článku 3 nebo 4 zaplacen úrok z prodlení, má věřitel nárok obdržet od dlužníka alespoň pevnou částku ve výši 40 EUR.

2. Členské státy zajistí, že pevná částka uvedená v odstavci 1 je splatná bez nutnosti upomínky a představuje náhradu vlastních nákladů věřitele spojených s vymáháním.

3. Věřitel má nárok obdržet od dlužníka kromě pevné částky uvedené v odstavci 1 přiměřenou náhradu za veškeré náklady spojené s vymáháním, které tuto pevnou částku přesahují a které mu vznikly v souvislosti s opožděnou platbou dlužníka. Mezi tyto náklady by mohly patřit mimo jiné výdaje za pověření advokáta či za využití služeb společnosti vymáhající pohledávky.

Článek 7

Nespravedlivé smluvní podmínky a praxe

1. Členské státy stanoví, že každá smluvní podmínka či praxe týkající se dne nebo lhůty splatnosti, sazby úroku z prodlení nebo náhrady nákladů spojených s vymáháním je buď nevymahatelná, nebo zakládá nárok na náhradu škody, pokud je hrubě nespravedlivá vůči věřiteli.

Při určení, zda je smluvní podmínka či praxe hrubě nespravedlivá vůči věřiteli ve smyslu prvního pododstavce, se zvažují všechny okolnosti případu, včetně:

a) jakéhokoli hrubého porušení poctivých obchodních zvyklostí v rozporu s dobrou vírou a poctivým jednáním;

b) povahy zboží nebo služby a

c) skutečnosti, zda má dlužník objektivní důvody odchýlit se od zákonné sazby úroku z prodlení, od lhůty splatnosti uvedené v čl. 3 odst. 5, čl. 4 odst. 3 písm. a) a odst. 4 a 6 nebo od pevné částky uvedené v čl. 6 odst. 1.

2. Pro účely odstavce 1 se smluvní podmínka či praxe, která vylučuje úrok z prodlení, považuje za hrubě nespravedlivou.

3. Pro účely odstavce 1 se smluvní podmínka či praxe, která vylučuje náhradu nákladů spojených s vymáháním podle článku 6, považuje za hrubě nespravedlivou, neprokáže-li se něco jiného.

4. V zájmu věřitelů a soutěžitelů zajistí členské státy existenci odpovídajících a účinných opatření proti dalšímu používání smluvních podmínek a praxe, které jsou ve smyslu odstavce 1 hrubě nespravedlivé.

5. Opatření uvedená v odstavci 4 zahrnují ustanovení, podle nichž mohou organizace, které jsou oficiálně uznávány jako zástupci podniků nebo které mají na zastupování podniků oprávněný zájem, v souladu s platným vnitrostátním právem podat podnět k zahájení řízení před příslušným soudem nebo správním orgánem ve věci smluvních podmínek či praxe, které jsou ve smyslu odstavce 1 hrubě nespravedlivé, a tak použít vhodná a účinná opatření proti jejich dalšímu používání.

Článek 8

Transparentnost a lepší informovanost

1. Členské státy zajistí transparentnost, pokud jde o práva a povinnosti vyplývající z této směrnice, mimo jiné tím, že zveřejní použitelnou sazbu zákonného úroku z prodlení.

2. Komise na internetu zveřejní podrobnosti o platných zákonných úrokových sazbách, jež jsou uplatňovány ve všech členských státech v případě opožděných plateb v obchodních transakcích.

3. Členské státy případně využijí odborné publikace, propagační kampaně a jiné vhodné prostředky, aby mezi podniky zvýšily informovanost o prostředcích nápravy v případě opožděných plateb.

4. Členské státy mohou podpořit vytvoření kodexů chování pro včasné platby, které stanoví jasně definované lhůty splatnosti a náležitý postup při jakýchkoli sporných platbách, nebo jiné iniciativy, které řeší zásadní otázku opožděných plateb a přispívají k rozvoji kultury včasných plateb, což odpovídá i cílům této směrnice.

Článek 9

Výhrada vlastnictví

1. Členské státy v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy použitelnými na základě mezinárodního práva soukromého stanoví, že si prodávající ponechává vlastnické právo ke zboží až do jeho úplného zaplacení, je-li doložka výhrady vlastnictví mezi kupujícím a prodávajícím výslovně dohodnuta před dodáním zboží.
2. Členské státy mohou přijmout nebo ponechat v platnosti ustanovení o zálohách, které již byly dlužníkem složeny.

Článek 10

Vymáhání nesporných pohledávek

1. Členské státy zajistí, že exekuční titul je možné získat, též ve zrychleném řízení a bez ohledu na výši dluhu, zpravidla ve lhůtě 90 kalendářních dnů od podání žaloby věřitelem nebo podání návrhu soudu nebo jinému příslušnému orgánu, a to za předpokladu, že dluh nebo okolnosti řízení nejsou sporné. Členské státy splní tuto povinnost v souladu se svými právními a správními předpisy.
2. Vnitrostátní právní a správní předpisy stanoví stejné podmínky pro všechny věřitele usazené v Unii.
3. Při výpočtu lhůty uvedené v odstavci 1 se nebere v úvahu:
 - a) lhůta pro doručení písemností;
 - b) žádné prodloužení způsobené věřitelem, jako je doba věnovaná doplnění žaloby nebo návrhu.
4. Tímto článkem nejsou dotčena ustanovení nařízení (ES) č. 1896/2006.

Článek 11

Zpráva

Do 16. března 2016 předloží Komise zprávu o provádění této směrnice Evropskému parlamentu a Radě. K této zprávě jsou připojeny veškeré vhodné návrhy.

Článek 12

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 1 až 8 a 10 do 16. března 2013. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Musí rovněž obsahovat prohlášení, že odkazy na zrušenou směrnici ve stávajících právních a správních předpisech se považují za odkazy na tuto směrnici. Způsob odkazu a znění takového prohlášení si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

3. Členské státy mohou zachovat nebo uvést v účinnost předpisy, které jsou pro věřitele výhodnější, než je nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

4. Při provedení této směrnice se členské státy rozhodnou, zda vyloučí smlouvy, které byly uzavřeny před 16. březnem 2013.

Článek 13

Zrušení

Směrnice 2000/35/ES se zrušuje s účinkem od 16. března 2013, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůty pro provedení uvedené směrnice ve vnitrostátním právu a její používání. Nadále se však vztahuje na smlouvy uzavřené před uvedeným dnem, pro něž se nepoužije tato směrnice na základě čl. 12 odst. 4.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze.

Článek 14

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 15

Určení

Tato směrnice je určena členskými státním.

Ve Štrasburku dne 16. února 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
MARTONYI J.

PŘÍLOHA

Srovnávací tabulka

Směrnice 2000/35/ES	Tato směrnice
—	Čl. 1 odst. 1
Článek 1	Čl. 1 odst. 2
Čl. 2 bod 1 první odstavec	Čl. 2 bod 1
Čl. 2 bod 1 druhý odstavec	Čl. 2 bod 2
Čl. 2 bod 1 třetí odstavec	Čl. 2 bod 3
Čl. 2 bod 2	Čl. 2 bod 4
—	Čl. 2 bod 5
—	Čl. 2 bod 6
—	Čl. 2 bod 7, návětí
—	Čl. 2 bod 8
Čl. 2 bod 3	Čl. 2 bod 9
Čl. 2 bod 4	Čl. 2 bod 7 písm. a)
Čl. 2 bod 5	Čl. 2 bod 10
Čl. 3 odst. 1 písm. a)	Čl. 3 odst. 3 písm. a)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) návětí	Čl. 3 odst. 3 písm. b) návětí
Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod i)	Čl. 3 odst. 3 písm. b) bod i)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod ii)	Čl. 3 odst. 3 písm. b) bod ii)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod iii)	Čl. 3 odst. 3 písm. b) bod iii)
Čl. 3 odst. 1 písm. b) bod iv)	Čl. 3 odst. 3 písm. b) bod iv)
—	Čl. 3 odst. 4
—	Čl. 3 odst. 5
Čl. 3 odst. 1 písm. c)	Čl. 3 odst. 1
Čl. 3 odst. 1 písm. d) první a třetí věta	—
Čl. 3 odst. 1 písm. d) druhá věta	Čl. 2 odst. 7 písm. b)
—	Čl. 3 odst. 2
—	Článek 4
—	Článek 5
—	Čl. 6 odst. 1
—	Čl. 6 odst. 2
Čl. 3 odst. 1 písm. e)	Čl. 6 odst. 3

Směrnice 2000/35/ES	Tato směrnice
Čl. 3 odst. 2	—
Čl. 3 odst. 3	Čl. 7 odst. 1
—	Čl. 7 odst. 2
—	Čl. 7 odst. 3
Čl. 3 odst. 4	Čl. 7 odst. 4
Čl. 3 odst. 5	Čl. 7 odst. 5
—	Článek 8
Článek 4	Článek 9
Čl. 5 odst. 1, 2 a 3	Čl. 10 odst. 1, 2 a 3
Čl. 5 odst. 4	—
—	Čl. 10 odst. 4
—	Článek 11
Čl. 6 odst. 1	—
—	Čl. 12 odst. 1
Čl. 6 odst. 2	Čl. 12 odst. 3
Čl. 6 odst. 3	Čl. 1 odst. 3
Čl. 6 odst. 4	Čl. 12 odst. 2
Čl. 6 odst. 5	—
—	Čl. 12 odst. 4
—	Článek 13
Článek 7	Článek 14
Článek 8	Článek 15
—	Příloha